

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szakértői véleménye

Tárgy: Szoftver és azon keresztül hozzáférhető adatbázis felhasználása esetén a licenzdíj jogi természete

Ügyszám: SZJSZT – 35/2021.

A szakvélemény jogértelmezési kérdésekben tett kivonatolt megállapítása:

Tekintettel arra, hogy a szakvélemény a megkereső kérése alapján nem nyilvános, az eljáró tanács a szakvélemény megállapításait, azok közzététele érdekében az alábbiakban foglalja össze:

A szoftver és kizárólag annak keretei között, a szoftver integráns részeként hozzáférhetővé tett, gyűjteményes műnek minősülő adatbázis egymás melletti, párhuzamos szerzői jogi oltalmat élvez.

A szoftver és annak keretei között megismerhetővé tett, azonos személy által előállított sui generis jellegű védelem alatt álló adatbázis vonatkozásában önmagában az a magatartás, amely során az adattár egyes részadataihoz a szoftver hozzáfér, nem valósítja meg az adattár engedélyköteles felhasználását, mivel egyfelől a szoftver és az adattár, mint “összetett eszköz” jogosultja egy és ugyanaz a személy, másfelől a szoftver jogszerű felhasználói az adattárnak a vizsgált ügyben hangsúlyosan csak egyes elemeihez, és nem egészéhez vagy jelentős részéhez férnek hozzá. Az Szjt. 84/A. § (3) bekezdése szerint a jelentősnek nem minősülő részek kimásolása, csak akkor minősül engedélyköteles tevékenységnek, „ha ez sérelmes az adatbázis rendes felhasználására, vagy indokolatlanul károsítja az adatbázis előállítójának jogos érdekeit”. Mivel a hozzáférést a vizsgált ügyben minden tekintetben az adatbázis előállítója kontrolálta, azt nem lehet olyannak tekinteni, mint ami sérelmes lenne jogos érdekeire vagy az adatbázis rendes felhasználására. A vizsgált ügyben a szoftver böngészőből futtatható verziója esetében az adatbázis, mint gyűjteményes mű többszörözésére nem került sor, mert a szoftver csak egyedi lekérdezéseket végzett a jogosult saját szerverén tárolt adatbázisból.

Pusztán abból a körülményből, hogy a vizsgált felhasználási szerződések az adatbázis felhasználására vonatkozó elkülönített díjat nem állapítottak meg, nem következik az adatbázis szerzői jogi felhasználásának ingyenessége, arról ugyanis feleknek kifejezetten meg kellett volna állapodniuk. Az általános piaci gyakorlat az, hogy a – Nintendo kontra PC Box (C-355/12 számú) döntés fogalomhasználatát kölcsönözve – „összetett eszközök” esetén a felhasználási szerződések sok esetben valamennyi felhasználást átfogó módon állapítják meg a jogdíj összegét, anélkül, hogy azt felhasználási módokként külön-külön nevesítenék. Az Szjt. nem korlátozza a szerzői jogok jogosultját abban, hogy ingyenesen vagy ellenérték fejében engedjen felhasználást. Ugyanígy nincs arra sem korlátozás, hogy több műfajt magába foglaló művek esetén mindegyik, vagy csak az egyik műfajú mű felhasználása után kérjen ellenértéket. Ez azt jelenti, hogy nincs olyan jogszabályi kötelezettség az Szjt.-ben, amely alapján a szoftver licenzből származó bevételt részben vagy egészben az adatbázishoz kapcsolódó bevételnek kellene tekinteni.